MAGYAR SZEMÉLYNÉVI ADATTÁRAK

35.

Bertók István

VÉSE MAI RAGADVÁNYNEVEI

Budapest, 1980

Kiadja az ELTE Magyar Nyelvészeti Tanszékcsoport
Névkutató Munkaközössége

REPERTORIUM NOMINUM HUNGARORUM

XXXV.

BERTÓK ISTVÁN

Vése mai ragadványnevei

Drága Szüleimnek
nagyon sok szeretettel,
köszönettel és hálával
Pista

Budapest, 1980.

MAGYAR SZEMÉLYNÉVI ADATTÁRAK
35.
Szerkeszti: Hajdú Mihály

ISSN 0324-7864

Kiadja az ELTE Magyar Nyelvészeti Tanszékcsoport
Névkutató Munkaközössége

Bevezetés

Dolgozatom tárgya egy község ragadványnévanyagának jelenlegi állapota. Célom az, hogy ezt az említőnévrendszert vizsgáljam, vallassam.

A község, amelynek ragadványneveit összegyűjtötten és feldolgoztam, Vése, Somogy megyében, annak is Belső - Somogy nevű részén fekszik. A Kaposvár-Nagykanizsa útvonal mellett, Kaposvártól 43 km-re. A település története nincs feldolgozva, de Csorba József: Somogy vármegye ismertetése /Pest, 1857/ és Csánki Dezső dr.: Magyarország vármegyéi és városai sorozat Somogy vármegye /Budapest, 1914/ című könyvében olvashatunk a község múltjáról. Csorba és Csánki is azt írja, hogy: a települést 1283-ban IV. László király adományozta egy közeli majorsággal együtt a Vássay család őseinek. Az 1332-37. évi pápai tizedjegyzék szerint már plébániája is volt a falunak. Előfordul az 1660. évi dézsmaváltságjegyzékben is a település neve.

A hagyomány szerint a középkorban a mai Vése helyén feküdt Csokma /Csoknány/, melyről 1477-ben van adat; Vése pedig az átmenő helyén terült el.

A község területe 4336 hektár /abból 141 hektár a belterület/, lakóinak száma 1073 /1977. december 15-i állapot/.

Vése lakossága magyar anyanyelvű, körülbelül felefele arányban evangélikus és katolikus vallású. A község paraszti település, lakói mezőgazdasággal foglalkoznak, az iparban dolgozók száma nem jelentős.

Az anyaggyűjtés során első lépésként kimásoltam a falu lakónyilvántartókönyvéből a neveket, s a gyűjtéshez és vizsgálódáshoz szükséges egyéb adatokat is: születési hely, idő, anya neve, foglalkozás, lakcím. Majd néhány, a falu lakosságát jól ismerő idősebb nő és férfi jelenlétében a cédulákon feltüntetett hivatalos nevek és egyéb adatok segítségével minden személyre rákérdeztem, aki 1977. decemberében a falu állandó lakosa volt. Adatközlőim voltak: Ágh Istvánné /Bertók Erzsébet/ 72 éves, Bertók Gyula 56 éves, Bertók István 70 éves, Bertók Istvánné /Papp Zsófia/ 63 éves, Bertók István 79 éves, Bertók Péter 86 éves, Kóczán Györgyné /Leposa Erzsébet/ 77 éves.

A ragadványnevek lejegyzésekor ügyeltem arra, hogy a névtest abban a morfológiai szerkezetben kerüljön a gyűjtőlapra, amilyen szerkezetben a faluközösség nyelvében él. A ragadványnevek hangulatának szociális érvénye iránt is érdeklődtem, hiszen hogy egyik ragadványnév gúnynév vagy nem, mindenkor a település közösségében lehet csak eldönteni. Legutolsó kérdésem a ragadványnevek keletkezésére, illetőleg öröklődésére vonatkozott. A nevek keletkezéséről legtöbb esetben nem tudtak magyarázattal szolgálni, de a névöröklődés irányairól /apa → fiú, anya → fiú, férj → feleség, feleség → férj stb./ a nem helybeli`születésű lakosok öröklött ragadványneveitől eltekintve, mindig pontosan tájékoztattak.

A ragadványnevek eredetének kutatásához felhasználhattam a vései evangélikus gyülekezet anyakönyveit. Ezek 1786-tól tartalmaznak adatokat a falu lakosságának jelentős részéről. A kutatás szempontjából felbecsülhetetlen értékű annak a lelkésznek a munkája is, aki az 1805-1807 között született gyerekek szüleinek és keresztszüleinek neve mellé foglalkozás- és tisztségnevüket is lejegyezte. Pl.: Leposa András helységbeli Kováts; Németh István helységbeli Mészáros; Takáts József Tek. Wéssey László Ur hajduja. Mivel a felsorolt foglalkozásnevek ma ugyanazon családnevek helyett állnak említőnévként, segítségül szolgálnak a ma élő ragadványnevek eredetének vizsgálatához. A megfelelő ragadványnévnél közlöm őket.

Hangjelöléskor a nagyolt fonetikus írást alkalmaztam, tehát jelöltem a zárt ë-t, a palatalizációt, depalatalizációt, a magán- és mássalhangzók megnyúlását stb.

A település ragadványnév-rendszerének sajátosságai

A ragadványnév fogalmának meghatározására, körvonalazására többen tettek kísérletet. Foglalkozott ezzel a kérdéssel KERTÉSZ MANÓ /Nyr. XXXI, 244/, PAIS DEZSŐ /MNy. XVIII, 26/, LŐRINCZE LAJOS /MNyj. I, 64/, PENAVIN OLGA /MNyj. IX, 182/, TÓTH KATALIN /MNyj. XII, 95/ stb. Magam FEHÉRTÓI KATALIN szempontját követem, aki szerint a ragadványnév összefoglaló elnevezés, melyen belül bizonyos csoportosításokat lehet végezni /MNy. LXII, 1966 : 462-4 /. Ragadványnévnek tekintek tehát minden olyan nevet, amely nem hivatalos, csak "ráragadt" az egyénre, vagyis amely az identifikálás funkcióját betölti. Összegyűjtöttem azon említőneveket is, amelyek hivatalos nevek ugyan, de ritka voltuk vagy expresszivitásuk miatt önmagukban is ellátják az azonosítási funkciót. Ugyancsak szerepelnek anyagomban az úgynevezett körülírásos formák is: az apa, anya, férj, feleség, gyerek említőnevéhez hozzáfűzik a -fia", -gyerek", -felesége", -ura", -vőjje", -ipa" nyelvi elemeket.

Vésén a ragadványnevek egy része korábban az írásbeli névrendszerben is funkcionált /adókönyv, adóív, tanácsi értesítések/, abban az esetben, ha erre feltétlenül szükség volt, azaz amikor két vagy több családfő vezeték- és keresztneve megegyezett. Ma már csak a név és a házszám szerepel ezeken az iratokon. Mindössze 4 adóívet találtam, amelyen a ragadványnév is szerepel: Bertók Gyula toponári; Bertók Gy.János; Bertók István peti; Bertók István toponári.

A községben a ragadványnevek a szóbeli névrendszerben élnek nagy számmal, mégpedig említőnévként. A település említőnévrendszerének egyik sajátossága a családnév és a keresztnév együttes használata, főként azon személyek megnevezésére, akik úgy költöztek be a faluba. Az őslakosság körében a ragadvány- és keresztnév együtt használatos megnevezésre. A ragadványnevet viselője elfogadja, nem haragszik érte. Kivételt csak néhány gúnynév jelent. Azok a ragadványnevek, amelyeket az egész család visel, öröklődnek, leggyakrabban a keresztnév előtt állnak. A faluközösségbe házasság vagy egyéb körülmény során bekerült embereket is igyekeznek külön-külön megnevezni. Bizonyság erre az átmeneti formának tekinthető úgynevezett körülírásos forma: a Márkus Mariska ura; a Kutiék vőjje stb.

A szakirodalomban is, a köztudatban is közhelynek számít már, hogy a sok azonos vezetéknévvel egyenesen arányos a ragadványnevek száma. Vése őslakosságára vonatkoztatva igaz ez a megállapítás, de a betelepült nagy létszámú családokra nem. Közülük csak azoknak van ragadványnevük, akik házasság révén bekerültek valamelyik ősi családba.

A következőkben bemutatom a községben ragadványnevet viselők névsorát. A név utáni arab szám a ragadványnevet viselők számát, a második oszlopban álló szám az összes azonos családnevűek számát jelöli.

Ágh	6 /8/	Király	8 /14/	Tóth	8 /17/
Androsics	1 /1/	Kis-Berkes	1 /2/	Varga	10 /25/
Antalics	1 /1/	Kislaki	3 /3/	Vida	1 /14/
Bakos	1 /13/	Kóczán	1 /1/	Virégh	1 /3/
Baláze	1 /5/	Kocsis	3 /4/	Visnyei	1 /3/
Carnaki	1 /9/	Kovács	2 /15/	Vörös	1 /3/
Béres	1 /4/	Kuti	1 /1/	Zab	5 /15/
Berke	1 /2/	Lakatos	1 /3/		
Bertók	83 /121/	Lancsalics	1 /3/		
Bodó	2 /6/	Lébár	15 /20/		
Bohnert	1 /1/	Leposa	13 /19/		
Bordás	1 /5/	Lukács	1 /1/		
Budai	4 /6/	Luzák	1 /1/		
Bükösdi	1 /1/	Melles	1 /3/		
Czippán	6 /10/	Nagy	14 /23/		
Dávid	1 /5/	Németh	17 /25/		
Farkas	1 /2/	Papp	3 /6/		
Fekete	1 /8/	Pintér	9 /19/		
Ficzkó	1 /1/	Piszker	1 /5/		
Futó	1 /1/	Pongrácz	6 /8/		
Gábor	1 /2/	Radák	1 /3/		
Gyarmati	1 /1/	Ruszék	1 /6/		
Hada	5 /8/	Simon	7 /16/		
Harnadés	1 /2/	Süle	1 /2/		
Horváth	9 /24/	Szabó	9 /29/		
Jandrics	1 /1/	Szalai	1 /5/		
Kálmán	4 /9/	Szép	1 /17/		
Kálóczi	1 /2/	Szobi	1 /4/		
Kardos	1 /1/	Szücs	1 /6/		
Karnics	10 /11/	Takács	17 /22/		
Kincses	14 /30/	Tankó	1 /3/		

Tehát a legtöbb ragadványnév a következő családneveknél található.

Családnév	Viselői száma	Megkülönböztető nevűek száma	%-a
Karnics	11	10	90,9
Takács	22	17	77,2
Lébár	20	15	75,0
Németh	25	17	70,0
Bertók	121	83	68,6
Leposa	19	13	68,4
Nagy	23	14	60,9
Király	14	8	57,2
Pintér	19	9	47,3
Tóth	17	8	47,1
Kincses	30	14	46,7
Varga	25	10	40,0
Horváth	24	9	37,5
Simon	16	6	37,5
Zab	15	5	33,3
Szabó	29	9	31,0

Azokat a neveket emeltem ki, amelyek esetében 10-nél több személy a név birtokosa, s legalább 30%ának ragadványneve van.

Érdeklődésre tarthat még számot néhány olyan családnév, melyeknél igen magas az összes azonos nevet viselők és a ragadványnévvel rendelkezők százalékos aránya. Ezek a következők: Ágh /75,0 %/, Budai /66,6 %/, Czippán /60,0 %/, Hada /62,5 %/, Kislaki /100,0 %/, Pongrácz /75,0 %/.

A ma élő ragadványnevek viselői az idősebb korosztályba tartoznak. A fiatalok az idősebbeket ragadvány- és keresztnevükön említik, de egymást már család- és keresztnéven, esetleg gúnynéven, ha van. Az azonos ragadvány- és keresztnevűeket még egy ragadványnév hozzátoldásával különböztetik meg egymástól: a gyerëk Máttyás Béla, a gyerëk Ádán Jancsi, a gyerëk Markó Béla, a Fősö Peti Pista, a Réti Kondor Bözsi.

Ezekből a példákból is látható, hogy a ragadványnevek létrejöttének nemcsak a sok azonos családnév az oka, hanem a család- és keresztnév gyakori együttes előfordulása is.

A ragadványnevek rendszerezése

Anyagomat TÓTH KATALIN /MNyj. XII, 95-108/ és MÉSZÁROSNÉ VARGA MÁRIA /Nyelvtudományi Dolgozatok 15, 21-68/ szempontjai szerint szerettem volna rendszerezni, vagyis aszerint, hogy a névadás indítékában magának a megnevezett személynek van-e vagy nincs szerepe. Az anyag rendezésekor azonban olyan problémák merültek fel, amelyek nem engedték meg az említett rendszerezést. Nem tudtam hova sorolni a nagyon nagy mennyiségű, pontosan meg nem határozható őstől származó öröklött ragadványneveket, mert eredetüket tekintve volt közöttük testi tulajdonságot kifejező; foglalkozásra, származásra stb. utaló név. Ezen esetekben pedig a névadásnak a személyen kívüli oka van.

Végül is a szófajiság alapján rendszereztem az anyagomat, de a névadás indítékát is feltártam, valamint az öröklődésre is figyelemmel voltam. A nevek nincsenek szoros betűrendben, mert a családtagok, rokonok egymás után írásával egyszerűbbé tehettem a rájuk vonatkozó ismeretek közlését.

A/ Főnévi eredetű ragadványnevek

I. Tulajdonnévből alakultak

1. Családnévből

Bóka Ilona /Varga Jánosné Németh Ilona/. Édesanyja, Bóka Rozália családneve vált ragadványnévvé.

Budai Terus/Budai Józsefné Bedencsik Terézia/. A ragadványnév férje családnevéből és az ő becenevéből alakult. Nem vései születésű.

Fliszár Laci /Bertók László/. Édesanyja, Fliszár Margit családneve vált ragadványnévvé. Fliszár csak ő, Bertók sok van.

Futó Bözsi /Karnics Jánosné Bertók Erzsébet/. Édesanyja, Futó Erzsébet családneve vált ragadványnévvé. Sok Karnics van a faluban.

Gábor Böske /Dávid Jánosné Németh Erzsébet/. Édesanyja, Gábor Rozália családneve vált ragadványnévvé.

Gábor Lajos /Papp Lajos/. Apósa családneve vált ragadványnévvé. Nem vései születésű.

Gombai Jancsi /Pintér János/. A ragadványnév az anya családnevéből és a személy becenevéből alakult.

Hada Margit /Hada Sándorné Máté Margit/. A ragadványnév a férj család, és a feleség keresztnevéből alakult. Nem vései születésű.

Horváth Annus /Horváth Györgyné Béres Anna/. A férj családneve vált ragadványnévvé. Nem vései születésű.

Kéncsés Roza /Kincses Józsefné Ficzkó Rozália/ Férje családneve vált ragadványnévvé. Nem vései születésű.

Kiré Laci /Varga László/. Felesége családneve vált ragadványnévvé. Nem vései születésű. Úgy nősült be a családba.

Kiré Rozi /Király Imréné Bordás Rozália/. A ragadványnév a férj család, és a feleség becenevéből alakult. Nem vései születésű.

Kiré Tera /Király Józsefné Fekete Teréz/. Férje családneve vált ragadványnévvé. Nem vései születésű.

Kislaki Rózsi /Kislaki Sándorné Lukács Rózsa Katalin/. Férje családneve vált ragadványnévvé. Nem vései születésű.

Kócán Örzse néni /Kóczán Györgyné Leposa Erzsébet/. A ragadványnév a férj család, és a feleség becenevéből alakult. Leposa több is van a faluban.

Kovács Annus /Kovács Imréné Krénusz Anna/. A ragadványnév a férj család, és a feleség becenevéből alakult. Nem vései születésű.

Kozári Zoli /Szabó Zoltán/. Felesége, Kozári Ilona családneve vált ragadványnévvé. Benősült.

Kuruc Éva /Kis-Berkes Jánosné Bertók Éva/. A ragadványnév a nagyanya családnevéből és a személy keresztnevéből alakult.

Kuruc Irén /Nagy Gézáné Bertók Irén/. Édesanyja, Kurucz Rozália családneve vált ragadványnévvé. A Kurucz családnév ritkább, mint a Bertók.

Kuti Jenő /Bertók Jenő/. Édesanyja, Kuti Mária családneve vált ragadványnévvé. A Kuti családnév ritka.

Ladilla Jóska /Leposa József/. A ragadványnév a tulajdonképpeni apa családnevéből és a személy becenevéből alakult.

Ladilla Gyuszi /Leposa Gyula/. Az előző fia.

Ladilla Nusi /Leposa Gyuláné Németh Anna/. Az előző felesége. Nem vései születésű.

Lang Pityu /Horváth István/. A ragadványnév a nevelőapa családnevéből és a személy becenevéből alakult.

Lang Mari /Horváth Istvánné Böröcz Mária/ Az előző felesége. Nem vései születésű.

Lang Magda /Kincses Dávidné Horváth Magdolna/.Az előzők lánya.

Lőci Ferkó /Lébár Ferenc/. Felesége, Lőczi Julia családneve vált ragadványnévvé. Lébár sok van a faluban. Úgy nősült be.

Mezei Böske /Hada Jánosné Varga Erzsébet/. A mostoha nagyapa családneve vált ragadványnévvé.

Nyuzák Jóska /Tóth József/. Apja családneve volt Luzák. Ennek gúnyos változata a ragadványnév.

Pintérné /Pintér Ferencné Lukács Mária/. A férj családnevéből képzett asszonynév önmagában szolgálja az identifikálást, mert a hivatalos névrendszer egyáltalán nem használatos a beszélt névrendszerben.

Récés Jóska /Budai József/. A tulajdonképpeni apa családneve vált ragadványnévvé, aki nem vette feleségül gyerekei anyját.

Récés Pista /Budai István/. Az előző testvére.

Ruszákné /Ruszák Lászlóné Lébár Erzsébet/. A férj családnevéből képzett asszonynév identifikál.

Spingár Mariska /Horváth Józsefné Károly Mária/. Édesanyja, Spingár Rozália családneve vált ragadványnévvé.

Süléné /Süle Zoltánné Binczi Lenke/. A férj családnevéből képzett asszonynév identifikál.

Szabó Eszti /Szabó Istvánné Horváth Eszter/. Férje családneve vált ragadványnévvé. Nem vései születésű.

Szabó Nanica /Szabó Istvánné Takács Anna/. Férje családneve vált ragadványnévvé. Nem vései születésű.

Szép bácsi /Szép János/. Ő a legrégebbi Szép nevű betelepülő.

Tomsics Lajos /Németh Lajos/. A ragadványnév a tulajdonképpeni apa családnevéből és a személy keresztnevéből alakult.

Tomsics Juliska /Németh Lajosné Pintér Julianna/. Férje ragadványnevén említik. Nem vései születésű.

Zöldi Jóska /Németh József/. Valamelyik ős családneve vált ragadványnévvé. Egyedül ő Zöldi, a többi Németh Ződi. Gúnynév.

Ződi Tera /Németh Ferencné Bodó Teréz/. Valamelyik ős családneve vált ragadványnévvé.

Ződi Jancsi /Németh János/. Az előző fia.

Ződi Juliska /Tóth Istvánné Németh Julianna/. Németh János testvére.

Ződi Margit /Piszker Istvánné Németh Margit/. Az előzők testvére.

Ződi Pista /Szalai Györgyné Németh Mária/. Az előzők testvére. A háború után traktoros volt. Nadrágban járt, rövidre vágatta a haját és napszemüveget hordott. Ezért nevezték el Pistának.

Ződi Jenő /Németh Jenő/. Az előzők távoli rokona.

Zab mama /Zab Jánosné Kifler Julianna/. Nagyon idős asszony. Mindenki igy említi.

Zag Julcsa /Ágh Jánosné Tamás Julianna/. Férje családneve vált ragadványnévvé. Nem vései születésü.

2. Keresztnévi eredetü ragadványnevek

Ádán Jancsi /Bertók János/. Nagyon ősi a ragadványnév. Apjától örökölte. Első adatom 1808-ból: Bertók Ádán János. /A vései evangélikus gyülekezet anyakönyve. A továbbiakban: Ev Akv./

Ádán Mariska /Bertók Jánosné Bálint Mária/. Férje örökölt ragadványnevén említik. Az előző felesége.

Ádán Zoli /Bertók Zoltán/. Az előzők gyereke.

Ádán Zsófi /Bertók Sándorné Bertók Zsófia/. Talán a dédapa vagy annak apjának keresztnevéből alakult ragadványnév. Apjától örökölte.

Ádán Vilma /Bertók Lajosné Bertók Vilma/. Férje örökölt ragadványnevén említik.

Ádán Jenő /Bertók Jenő/. Apai ágon örökölte ragadványnevét. Az előző fia.

Ádán Rezső /Bertók Rezső/. Az előző testvére.

Andor Gyula /Bertók Gyula/. Valamelyik ősének keresztneve. Apjától örökölte. 1814: Bertók Andor János /Ev Akv./

Andor Giza /Bertók Péterné Bertók Gizella/. Az előző lánya.

Andor Jancsi /Bertók János/. Sógora ragadványneve volt Andor. Ők nevelték fel, igy ő is Andor lett.

Andor Julcsa /Bertók Jánosné Kardos Julianna/. Férje ragadványnevén említik. Az előző felesége.

Andor Zsófi /Bertók Istvánné Papp Zsófia/. Apai ágon örökölte ragadványnevét.

Andor Kati /Czippán Jánosné Bertók Katalin/. Apai ágon örökölte ragadványnevét.

Andor Jenő /Bertók Jenő/. Apai ágon örökölte nevét.

Andor Jóska /Tóth József/. A névadás indítéka a házvétel. Az új tulajdonost a megvásárolt ház régi lakójának ragadványnevén említik. Ez az úgynevezett házi név.

Andor Rózsi /Tóth Józsefné Kovács Rózsa/. Keresztnévből lett házi név.

Bálint Kata /Czippán Jánosné Bertók Katalin/. Az anya örökölt ragadványnevéből alakult.

Bálint Péter /Pongrácz Péter/. Apai ágon örökölte.

Bálint Rozika /Pongrácz Sándorné Karnics Rozália/. Férje örökölt ragadványnevén is említik.

Bálint Sándor /Pongrácz Sándor/. Valamelyik ősének keresztneve.

Bálint Sanyi /Pongrácz Sándor/. Az előző fia.
Dávid Örzse /Ágh Istvánné Bertók Erzsébet/. Férjének valamelyik ése volt Dávid.
Dávid Ilonka /Fekete Imréné Ágh Ilona/. Apai ágon örökölte nevét.
Ferenc Ferkó /Bertók Ferenc/. Apai ágon örökölte ragadványnevét.
Ferenc Jancsi /Bertók János/. Az előző unokatestvére. Apjától örökölte.
Ferenc Kati /Bertók Jánosné Jekisa Katalin/. Férje ragadványnevén említik. Nem vései születésű.
Ferenc Rózsi /Bertók Gyuláné Bertók Rózsa/. Az előző lánya.
Ferenc Imre /Bertók Imre/. Apai ágon örökölte nevét.
Ferenc Ilonka /Bertók Imréné Biró Ilona/. Az előző felesége.
Ferenc Iboly /Czippán Vincéné Bertók Ibolya/. Az előző lánya.
Ferenc Vilma /Bertók Gyuri Jánosné Bertók Vilma/. Apai ágon örökölte ragadványnevét.
Györgyi /Szabó Viktorné Horváth Györgyi/. A keresztnév ritka volta miatt vált ragadványnévvé.
Ilona-Jancsi /Czippán János/. A nagyanya keresztneve vált ragadványnévvé.
Ilona Vilma /Czippán Vilma/. Az előző lánya.
Mátyás Juli /Lébár Péterné Lébár Julianna/. A férje örökölt ragadványnevén említik.
Mátyás Laci /Lébár László/. Az előző fia.
Mátyás János /Lébár János/. Apai ágon örökölte nevét.
Mátyás Béla /Lébár Béla/. Az előző fia.

Mátyás Bözsi /Varga Imréné Király Erzsébet/. Első férjének örökölt ragadványnevén említik.
Miklós Örzse /Bertók Gyuláné Takács Erzsébet/. Már nagyapja ragadványneve is Miklós volt.
Péter Réza /Bükösdi Józsefné Tóth Teréz/. Apai ágon örökölte nevét.

3. Becenévből alakultak

Bertók Gyuri Irén /Pintér Gyuláné Bertók Irén/. Már a nagyapja is úgy örökölte.
Bertók Gyuri Margit /Bertók Jánosné Árvai Margit/. Az előző rokona.
Bertók Gyuri Jancsi /Bertók Gy.János/. Az előző fia.
Gyuri Jancsi /Bertók Gy.János/. Így is mondják.
Német Gyuri Jóska /Németh József/. Apai ágon örökölte.
Bertók Pali Miska /Bertók Mihály/. Apai ágon örökölte ragadványnevét. Első adatom 1811-ből: Bertók Pali Jancsi. /Ev Akv./
Szabó Pali Margit /Szabó Pálné Németh Margit/. Férje apai ágon örökölt ragadványnevén említik.
Szabó Pali Zoli /Szabó Zoltán/. Az előző fia.
Peti Pista /Bertók István/. Az ükapáig visszamenőleg nem volt Péter nevű a családban. A dédapa neve mellett már szerepel a ragadványnév 1853-ban: Bertók /peti/ István. /Ev Akv./

Peti Zsófi /Bertók Istvánné Papp Zsófia/. Az előző felesége.
Peti Gyula /Bertók Gyula/. Apai ágon örökölte ragadványnevét. Az előzők távoli rokona.
Peti Margit /Király Kálmánné Bertók Margit/. Apai ágon örökölte nevét.
Peti Örzse /Futó Józsefné Bertók Erzsébet/. Apai ágon örökölte ragadványnevét. Az előző távoli rokona.
Peti Pétër /Bertók Péter/. Az ükapa keresztnevéből alakulhatott. Az előzők távoli rokona.
Peti Árpi /Bertók Árpád/. Az előző fia.
Peti Zoli /Bertók Zoltán/. Az előző testvére.
Petók Jóska /Takács József/. Apai ágon örökölte nevét.
Petók Giza /Takács Józsefné Varga Gizella/. Az előző felesége.

4. Keresztnév és becenévből alakultak

Ádán Pali Bözsi /Nagy Béláné Bertók Erzsébet/. Apja, nagyapja beceneve is Pali volt.
Andor Csicsa Laci /Bertók László/. Már a nagyapja ragadványneve is Andor Csicsa volt.
Andor Csicsa Paliné /Bertók Andor Pálné Kurucz Rozália/. "Az apósa vót Andor Csicsa, az ura Csicsa Pali, ő meg Andor Csicsa Paliné".

Andor Csicsa Pali /Bertók István/. Már a nagyapja ragadványneve is Andor Csicsa volt. Több Bertók István is volt a faluban.
Ferenc Gyura Jóska /Bertók József/. A Ferenc ragadványnév nagyon régi, apai ágon öröklődő. Édesapja beceneve volt Gyura.
Pista Pista Margit /Bertók Józsefné Papp Margit/. Apai ágon örökölte.

5. Földrajzi névből alakultak

Ötfös János /Szabó János/. Ősei a közeli Ötvösből /ma Ötvöskónyi/ települtek be.
Ötfös Giza /Szabó Jánosné Soós Gizella/. Az előző felesége.
Ötfös Juliska /Szobi Imréné Szabó Julianna/. Az előzők lánya.
Ötfös Magda /Pintér István Nándorné Szabó Magdolna/. Az előző testvére.

II. Köznévből alakultak

1. Foglalkozásnévből

Ács Kiré Pista /Király István/ Saját foglakozásáról.
Asztalos Sándor /Bertók Sándor/. Saját foglalkozásáról.
Varga asztalos /Varga Imre/. Saját foglalkozásáról.
Bába Mariska /Kálmán Pálné Tóth Mária/. Testvére foglalkozásáról.
Baktér Bözsi /Németh Józsefné Kálmán Erzsébet/. Férje édesapja bakter /éjjeliőr/ volt a faluban.
Baktér Vilma /Hada Zoltánné Németh Vilma/. Az előző lánya.
Baktér Magda /Budai Józsefné Hada Magdolna/. Az előző lánya.
Kócán barbé /Radák János/. Saját foglalkozásáról.
Bognár Pista /Nagy István/. Saját foglalkozásáról.
Bognár Rózsi /Vida Jenőné Nagy Rózsa/. A ragadványnév az apa foglalkozására utal. Az előző lánya.
Borgyucsinyáló Péter /Pongrácz Péter/. Inszeminátor.
Bucsus Anti /Farkas Antal/. Búcsúkban árusít.
Cimbalmos Jancsi /Lancsalics János/. Lakodalmakban ő a cimbalmos.
Dohányos Miska /Bohnert Mihály/. Családjával együtt dohányt termesztett.
Dohányos Mariska /Pintér Ferencné Bohnert Mária/. Az előző lánya.
Dohányos Rozika /Bodó Gyuláné Bohnert Rozália/. Az előző testvére.

Dohányos Gyula /Bodó Gyula/. Nagyapja foglalkozásáról.
Csöndőr Rozika /Pongrácz Sándorné Karnics Rozália/. Apja foglalkozásáról.
Erdős Böske /Varga Mihályné Czippán Erzsébet/. Férje foglalkozásáról.
Varga erdősné /Varga Mihályné Czippán Erzsébet/. Férje foglalkozásáról.
Félör Bözsi /Bertók Ferencné Karnics Erzsébet/. Nagyapja Führer volt a közös hadseregben.
Gulás Jóska /Kocsis József/. Nagyapja foglalkozásáról.
Gulás Lajos /Kocsis Lajos/. Nagyapja foglalkozásáról. Az előző testvére.
Hadnagy Magda /Takács Józsefné Bertók Magdolna/. Férjének valamelyik ősétől ered a ragadványnév. 1806: Takáts József Tek.Wéssey László Úr hajdúja, 1855: Takács /másképp Hadnagy/ István. /Ev Akv./
Hadnagy Jóska /Takács József/. Apai ágon örökölte ragadványnevét. Az előző fia.
Harangozó Jóska /Czippán József/. Saját foglalkozásáról.
Huszár Kata /Bertók Istvánné Bertók Katalin/. Apai ágon örökölte ragadványnevét.
Huszár Örzse/Takács Sándorné Bertók Erzsébet/. Az előző testvére.
Huszár Ilonka /Berke Ferencné Takács Ilona/. Az előző lánya.
Kács Bözsi /Nagy Erzsébet/. Valamelyik őse kovács volt. Régebben gyakran talált a földben kovácsműhelyből származó anyagokat.

Kanász Gyura /Horváth György/. Gyerekkorában kanász volt az apja mellett.
Kanász Pista /Horváth István/. Az előző testvére.
Kertész Jóska /Németh József/. A saját foglalkozásáról.
Kertész Julcsa /Bertók Jánosné Kardos Julianna/. Nagyapja foglalkozására utaló név. Apjától örökölte.
Kisbiró Jóska /Kincses József/. Saját foglalkozásáról.
Barnoki Lajos kocsmáros. Saját foglalkozásáról.
Ambrusics kovács /Androsics István/. Saját foglalkozásáról.
Balázs kovács /Balázs Sándor/. Saját foglalkozásáról.
Kutásó Nándor /Bordás András/. Saját foglalkozásáról.
Kümüves Gyura /Varga György/. Saját foglalkozásáról.
Kümüves Laci /Bertók László/. Saját foglalkozásáról.
Mészáros Ferkó /Németh Ferenc/. Valamelyik ős foglalkozásáról. Németh István helységbeli Mészáros 1805. /Ev Akv./
Mészáros Ferkóné /Németh Ferencné Gombai Anna/. A férj ragadvány- és keresztnevéből -né képzővel alakult ragadványnév.
Mészáros Margit /Bertók Ferencné Németh Margit/. Apja valamelyik ősének foglalkozásáról.
Mónár Jóska /Takács József/. Valamelyik ős foglalkozásáról.
Nyiskötő Imre /Bertók Imre/. Nagyapja szokott nyistet /A szövőszék tartozéka. Két pálcára függőleges irányban kötött vastag fonál. A borda mögött mozog föl-le./ kötni.

Nyiskötő Ilonka /Bertók Imréné Biró Ilona/. Férje örökölt ragadványnevén is említik. Nem vései születésű.
Olajos Ferkó /Bertók Ferenc/. Nagyapjának tökmagütője volt.
Olajos Kati /Szabó Ferencné Bertók Katalin/. Férje örökölt ragadványnevén is említik.
Órás Jóska /Bertók József/. Órákat szokott javítani.
Pálinkás Ferkó /Lébár Ferenc/. A szeszfőzdében dolgozik.
Pille Borzók /Németh József/. Selyemhernyót tenyésztett.
Postás Kati /Papp Györgyné Karajos Katalin/. Saját foglalkozásáról.
Postás Gyuri /Papp György/. Saját foglalkozásáról.
Postás Matild /Hada Matild/. Saját foglalkozása.
Postás Rozika /Takács Rozália/. Saját foglalkozásáról.
Presszós Éva /Bertók Ernőné Kuti Éva/. A helyi eszpresszó vezetője.
Susztér Géza /Nagy Géza/. Saját foglalkozásáról.
Szódás Laci /Varga László/. Szikvizüzeme volt.
Tislér Zsófi /Bertók Ferencné Tóth Zsófia/. Apja asztalos volt.
Tizedes Kati /Nagy Istvánné Karnics Katalin/. Nagyapja volt tizedes.
Tizedes ur /Zab István/. Tizedes volt az első világháborúban.
Tojáshimző Rozi /Németh Rozália/. Húsvétra tojásokat fest.
Utcsinyáló Ferkó /Pintér Ferenc/. Saját foglalkozásáról.
Utcsinyáló Jóska /Budai József/. Saját foglalkozásáról.
Vadász Borzók /Németh József/. Saját foglalkozásáról.

Vitéz Böske /Nagy Erzsébet/. Az első világháborúban vitézségi érmet kapott az édesapja.

Vitéz Naca /Tóth Istvánné Balázs Anna/. A férje vitézségi érmet kapott az első világháborúban.

Vizes Béla /Nagy Béla/. Vizvezetékszerelő.

Vódbiró János /Ficzkó János/. A falu bírójának volt szolgája.

Vódbiró Lujza /Takács Józsefné Bertók Alojza/. Apja bíró volt.

Vódbiró Margit /Szücs Józsefné Bertók Margit/. Az előző testvére.

2. Állatnevekből

Mukucs kovács /Androsics István/. Kapkolódó, ugrabugráló ember volt. Kicsi arca is hasonlított a mókusra. Gúnynév.

Róka Böske /Karnics Jánosné Karnics Erzsébet/. Ismeretlen indítéku név.

Zsiba Urzse /Karnics Józsefné Farkas Erzsébet/. Férje örökölt ragadványnevén említik. Nem vései születésű.

Zsiba Urzse /Bertók Istvánné Karnics Erzsébet/. Ismeretlen indítékú ragadványnevét apjától örökölte.

Zsiba Laci /Bertók László/. Az előző fia.

Zsiba Vilma /Bertók Béláné Karnics Vilma/. Apjától örökölte.

3. Ételnévből

Gánica Naca /Leposa Jánosné Czippán Anna/. Apai ágon örökölte, ismeretlen indítékú.

4. Növénynévből

Tőfa Margit /Kovács Jánosné Szalai Margit/. Apai ágon örökölte, ismeretlen indítékú ragadványnév.

5. Egyéb főnévi eredetű

Bagó Böske néni /Németh Györgyné Bertók Erzsébet/. Férje a szomszéd faluból nősült Vésére, onnan hozta magával ismeretlen indítékú ragadványnevét.

Bagó Böske /Varga Gyuláné Németh Erzsébet/. Az előző lánya.

Bagó Gyula /Varga Gyula/. A feleség örökölt ragadványnevéből és a személy keresztnevéből alakult a ragadványnév. Benősült a családba.

Bagó Iboly /Takács Ernőné Varga Ida/. Az előzők lánya.

Bagó Rozi /Kocsis Józsefné Németh Rozália/. Az előzők rokona.

Bordás báró /Bordás András./ Gazdag ember. Gúnynév.

Bogár Bözsi /Zab Józsefné Márkus Erzsébet/. Apai ágon örökölte, bizonytalan eredetű.

Bogár Rozi /Gyarmati Mihályné Pongrácz Rozália/. Első férje örökölt ragadványneve volt.

Buksza Margit /Melles Imréné Tóth Julianna Margit/. A szó pénztárcát jelent, amelybe sok minden belefér. Gúnynév.

Geci Juli néni /Pintér Imréné Fábos Julianna/. Férje apai ágon örökölt ragadványneve, a Gergely keresztnév régi becéző alakja. Nem vései születésű.

Geci Gyula /Pintér Gyula/. Az előző fia.

Győrfi Géza /Simon Géza/. Apai ágon örökölt ragadványnév.

Győrfi Gézáné /Simon Gézáné Barnaki Erzsébet/. Az előző felesége.

Győrfi Árpi /Simon Árpád/. Az előzők fia.

Győrfi Péterné /Simon Péterné Sali Mária/. Férje apai ágon örökölt ragadványneve. Nem vései születésű.

Miniszter Úrné /Kálmán Györgyné Lébár Julianna/. Férje ragadványneve, aki 1945-ben a földosztást irányította a faluban.

Rumburger mama /Bertók Erzsébet/. Egy színdarabban ő volt a Rumburger-mama.

Tarisznya Tera /Luzák Józsefné Tóth Regina/. Jelentése: "minden belefér". Gúnynév.

Újgazda Jancsi /Tóth János/. Apai ágon örökölt, felderíthetetlen.

Újgazda Ilona /Tóth Jánosné Bodrogi Ilona/. Az előző felesége. Nem vései születésű.

Vinta Sándor bácsi /Takács Sándor/. Olyan erős ember volt, hogy a kisebb cséplőgépeket egymaga arrébb emelte. /vinta = emelő/

B/ Melléknévi eredetű ragadványnevek

I. Testi vagy lelki tulajdonságot jelölők

Balog Jancsi /Bertók János/. Az apai nagyapa balkezes volt.

Füstös Orzse /Németh Györgyné Bertók Erzsébet/. Apja sötét bőrű és hajú volt.

Hosszi Jancsi /Németh János/. Egyik apai elődje magas termetű volt.

Hosszi Jancsiné /Németh Jánosné Zab Margit/. Férje apai ágon örökölt ragadványneve.

Hosszi Margit /Nagy Béláné Németh Margit/. Az előzők lánya.

Hosszi Böske /Leposa Ferencné Németh Erzsébet/. Apai ágon örökölte.

Kis Orzse /Bertók Istvánné Karnics Erzsébet/. Saját termetére utal.

Kis Tamás /Bertók Béláné Tamás Margit/. Anyja említőneve Tamás Margit. Lányát így különböztetik meg tőle.

Kondor Pétër /Bertók Péter/. Valamelyik ősének göndör haja volt.

Kondor Bözsi /Jandrics Sándorné Bertók Erzsébet/. Apai ágon örökölte.

Futó Kondor Bözsi /Karnics Jánosné Bertók Erzsébet/. Az előzők távoli rokona.

Kondor Endre /Bertók Endre/. Az előzők távoli rokona.

Kondor Julcsa /Tankó Jánosné Bertók Julianna/. Apai ágon örökölte.

Kondor Margit /Bertók Józsefné Papp Margit/. Férje apai ágon örökölte. Nem vései születésű.

Kondor Vilma /Bertók Lajosné Bertók Vilma/. Apai ágon örökölte.

Kondor Mariska /Bertók Ferencné Takács Mária/. Az előzők távoli rokona.

Kondor Tibi /Bertók Tibor/. Az előző fia.

Kondor Ferkó /Bertók Ferenc/. Apai ágon örökölte.

Kondor Zsófi /Bertók Ferencné Tóth Zsófia/. Az előző felesége.

Kondor Béla /Bertók Béla/. Az előzők fia.

Kopasz /Horváth József/. Gyerekkorában gyakran kopaszra vágatta haját. Gúnynév.

Kuka Juli /Lukács Julianna/. Nem tud beszélni.

Nagybajszu Dezső /Bertók Dezső/. Nagyapjának nagy bajsza volt.

Nagybajszu Jolán /Bertók Dezsőné Horváth Jolán/. Az előző felesége. Nem vései születésű.

Nagybajszu Bandi /Bertók Dezső/. Az előzők fia.

Nagy Takács Sándor bácsi /Takács Sándor/. Saját termetére utal.

Pili Pali Ferkó /Bertók Ferenc/. Saját termetére utal. Gúnynév.

Részëgës Mari /Gábor Istvánné Egyed Mária/. Szeret a pohár fenekére nézni. Gúnynév.

Kirá Sánta Jóska /Király József/. Apja is, ő is sánta.

Sánta Zsófi /Szabó Andorné Bertók Zsófia/. Testi hibájára utal.

Sudárbajszu Dezső /Bertók Dezső/. Nagyapjának volt nagy bajúsza. Gúnynév.
Vörös Csicsa /Bertók István/. Ősei és ő is piros arcú.
Vörös Böske /Bertók Istvánné Varga Erzsébet/. Az előző felesége.
Vörös Zoli /Bertók Zoltán/. Az előzők fia.
Vörös Margit /Bertók Zoltánné Horváth Margit/. Az előző felesége. Nem vései születésű.
Vörös Kuti /Kuti István/. Haj- és arcszínére utal.

II. Lakóhelyre utaló ragadványnevek

1. Eredeti lakóhelyre utalnak

Bóhási Juli néni /Leposa Józsefné Karnics Julianna/. Édesanyja Bolhásról került Vésére. Leposa és Karnics is sok volt a faluban.
Dencsi Zsófi /Bertók Istvánné Papp Zsófia/. Szökedencsről került Vésére.
Hásádi Ferkó /Ágh Ferenc/. Ősei Hásságyról /Baranya megye/ települtek Vésére.
Hásádi Böske /Ágh Ferencné Tóth Erzsébet/. Az előző felesége.
Hásádi Gyula /Ágh Gyula/. Az előzők rokona.

Hásádi Téra /Ágh Jánosné Bordás Teréz/. Férje örökölt ragadványneve. Nem vései születésű.
Hásádi Mariska /Béres Sándorné Ágh Mária/. Az előző lánya.
Hásádi Magda /Visnyei Józsefné Béres Magdolna/. Az előző lánya.
Hásádi Örzse /Lébár Istvánné Ágh Erzsébet/. Az előzők távoli rokona.
Pati Simon Örzse /Takács Györgyné Simon Erzsébet/. Apja a közeli Patról /Zala megye/ nősült Vésére.
Pátri Jancsi /Bertók János/. Nemespátróból /Zala megye/ származik.
Sandi Roza /Virágh Imréné Novák Rozália/. Nagyanyja Sandról /Zala megye/ származott.
Sávoli Kati /Hada Péterné Horváth Katalin/. Apja Sávolyról /Somogy megye/ került Vésére.
Toponári Miska /Bertók Mihály/. Nagyanyja Toponárról /Somogy megye/ került Vésére.
Toponári Gyula /Bertók Gyula/. Az előző fia.
Toponári Pista /Bertók István/. Nagyanyját Toponárról hozták Vésére.

2. Jelenlegi lakóhelyre, falurészre utalnak

Fősö Peti Pista /Bertók István/. A falu központjától északra fekvő utcában lakik. Volt Ásó Peti Pista is.

Fősö Káslaci Jancsi /Leposa János/. A falu központjától északra fekvő utcában lakik.

Hidi Czippán Jánosné /Czippán Jánosné Bertók Katalin/. A falu egyetlen nagyobb hídjánál lakik.

Közi Kirá Jóska /Király József/. A falu Kisköz ragadványnevű utcájában lakik.

Küsö Káslaci Jancsi /Leposa János/. A falu Küsőrét ragadványnevű utcájában lakik. Van Fősö Káslaci Jancsi.

Lapi Vilma /Karnics Pálné Simon Vilma/. A falu legalacsonyabb részén laktak.

Lapi Jenő /Karnics Jenő/. Az előző fia.

Lé kovács /Androsics István/. A falu Ásó uccának nevezett részén volt a kovácsműhelye.

Réti Jóska /Bertók József/. A Küsőrét ragadványnevű részén lakik.

Réti Kismiska Ferkó /Lébár Ferenc/. A Küsőrét ragadványnevű részen lakik. Így különböztetik meg a hasonló ragadvány- és keresztnevű személytől.

Réti Kondor Bözsi /Leposa Józsefné Bertók Erzsébet/. A Küsőréten lakik. Van másik Kondor Bözsi is.

Réti Kondor Zsófi /Bertók Péterné Bertók Zsófia/. A Küsőréten lakik. Van még egy Kondor Zsófi a faluban.

Réti Pista bácsi /Bertók István/. A Küsőréten lakik. Bertók István több is van.

III. Egyéb melléknévi eredetű ragadványnevek

Csikkes Jóska /Kálmán József/. Mindig a szájában lóg a cigaretta.

Dudás János /Karnics János/. Nagyon szerette a dudát /szeder/.

Fütyülő Gyuri /Papp György/. Mindig fütyül.

Hivő Porosz Jóska /Kincses József/. Baptista vallású.

Hivő Sándor /Simon Sándor/. Baptista vallású.

Kálomista Kápóna /Bertók Istvánné Kápolna Zsófia/. A ragadványnév keletkezésének indítéka a tréfálkozó kedv: „Láttál-e már kálomista kápónát?" - kérdezték a faluban. /A kálvinistáknak nincsenek kápolnáik./

Kéccér Ferkó /Bertók Ferenc/. Ragadványneve Ferenc Ferkó. Gúnynév.

Porosz Örzse /Lébár Péterné Kincses Erzsébet/. Valamelyik őse Poroszországban járt katonakorában.

Porosz Miska /Kincses Mihály/. Az előző testvére.
Porosz Nanica /Kincses Mihályné Berke Anna/. Az előző felesége. Nem vései születésű.
Porosz Jenő /Kincses Jenő/. Az előzők fia.
Porosz Mariska /Kincses Jenőné Gombai Mária/. Az előző felesége.
Porosz Jóska /Kincses József/. Porosz Ürzse és Miska testvére.
Porosz Kati /Kincses Józsefné Nagy Katalin/. Az előző felesége. Nem vései születésű.
Porosz Béla /Kincses Béla/. Az előzők fia.
Porosz Béláné /Kincses Béláné Molnár Erzsébet/. Férje örökölt ragadványnevén említik. Nem vései születésű.
Porosz Dávid /Kincses Dávid/. Porosz Béla testvére.
Porosz Sanyi /Kincses Sándor/. Az előző testvére.
Porosz Zsuzsa /Király Ernőné Kincses Zsuzsa/. Az előző testvére.
Rakó Böske /Bertók Erzsébet/. Anyjától örökölte ismeretlen indítékú ragadványnevét.
Tiklopó Nándor /Bordás András/. Gyerekkorában többször rajtakapták tyúklopáson.

C/ Mondatból rövidült és szavajárási ragadványnevek

Csécsa Mari néni /Karnics Ferencné Tóth Mária/. Férje testvére beszédhibás volt. Csak annyit tudott mondani mindenre, hogy: csecse, csecse...
Csipet Giza /Kardos Istvánné Kálmán Gizella/. Valamelyik őse nagyon zsugori ember volt. Ha kértek tőle valamit, mindig azt mondta: „Csak egy csipetet adok ám."
Gérce Sándor /Bertók Sándor/. Amikor nagyapja iskolába járt, akkor még baromfit is kellett vinniük a tanítónak. Ő annyira kicsit vitt, hogy a tanító így szólt: „Hiszen ez csak egy kis gérce."
Gérce Böske /Bertók Sándorné/Karnics Erzsébet/. Az előző felesége.
Gérce Sanyi /Bertók Sándor/. Az előző fia.
Farkas Jancsi /Nagy János/. Valamelyik őse a falu szélén lakott. Akkoriban még addig ért az erdő, és ő mindig farkasoktól félt.
Farkas Bözsi /Nagy Lajosné Takács Erzsébet/. Férje örökölt ragadványneve.
Farkas Irén /Antalics Lajosné Nagy Irén/. Apai ágon örökölte.

Furu Örzse /Harmadás Józsefné Bertók Erzsébet/. Nagyapját gyermekkorában elküldték a falu másik végén lakó rokonhoz fúróért. Útközben is mondogatta, hogy el ne felejtse: furu, furu... Többen hallották, és elnevezték Furu-nak. 1867: Bertók /furu/ Mihály. /Ev Akv./

Furu Jancsiné /Bertók Jánosné Kis Erzsébet/. Férje révén az előző rokona.

Furu Jancsi /Bertók János/. Az előző fia.

Furu Béla /Bertók Béla/ Az előzők rokona.

Kisur Jóska /Bertók József/. Apját egyszer gyerekkorában nagyon csinosan felöltöztette az édesanyja. A házuk előtt elmenők közül néhánynak meg is jegyezte: »Hát nem ollan mind egy kis ur?"

Magér Ferkó /Lébár Ferenc/. Aratás után napszámba járt a házakhoz csépelni. Fizetségül mindig magot /gabonát/ kért.

Morë Jóska /Kincses József/. Valamelyik ős gyakran járt a kocsmába mulatni. A cigánynak szokta mondani: „Huzd, morë, huzd, morë!"

Szódamosó Margit /Pongrácz Péterné Nagy Margit/. Egyszer a boltban mósószóda helyett szódamosót kért.

Tuba Jóska /Simon József/. Nagyapja szavajárása volt: „Tubicám, tubicám."

Tuba Rózsa /Simon Józsefné Szukics Rózsa/. Az előző felesége.

Poly Böske /Bertók Erzsébet/. Nagyapjával történt egy tüzeset alkalmával, hogy a pulykákat csalogatta: puly-puly-puly...,mert dühében bele akarta dobálni őket a tűzbe.

Vadkörtefa Jancsi /Leposa János/. Legénykorában egy hónaposlánynak /idénymunkás/ udvarolt, aki a szomszéd pusztán lakott. Mivel több Leposa János is élt a faluban, a lány így címezte levelét: »Annak a Leposa Jánosnak, akinek a háza előtt az a nagy vadkörtefa áll." Gúnynév.

D/ Szófajilag be nem sorolható vagy ismeretlen jelentésű szavakból keletkezett ragadványnevek

Borzókné /Németh Józsefné Kunits Etelka/. A férj apai ágon örökölt ragadványnevéből -né képzővel.

Borzók Rozi /Németh Rozália/. Apai ágon örökölt ismeretlen indítékú.

Burunc Jancsi /Takács János/. Apai ágon örökölt név. A hagyomány szerint valamelyik ősének göndör hajú gyereke volt, akit az apa így szokott becézni: »Te kis buruncom."

Burunc Irma /Takács Jánosné Bertók Irma/. Az előző felesége.

Burunc Örzse /Takács Sándorné Bertók Erzsébet/. Férje apai ágon örökölt ragadványneve.

Burunc Ilona /Berke Ferencné Takács Ilona/. Az előző lánya.

Burunc Ernő /Takács Ernő/. Az előzők rokona.

Burunc Margit /Takács Béláné Varga Margit/. Az előzők távoli rokona.

Cucek Jolán /Bertók Dezsőné Horváth Jolán/. Apai ágon örökölt, ismeretlen indítékú név.

Derzsó /Pintér János/. Ismeretlen indítékú. Gúnynév.

Henc Margit /Szabó Pálné Németh Margit/. Apai ágon öröklt, ismeretlen indítékú név.

Hödödödö Jancsi /Takács János/. Hadarva, gyorsan beszél. Alig érteni, amit mond. Gúnynév.

Káslaci Orzse /Kóczán Györgyné Leposa Erzsébet/. A hagyomány szerint volt egy Leposa Laci nevü kovács a faluban. Az ő foglalkozás- és becenevéből alakulhatott a ragadványnév. A hagyomány igazsága mellett szól a következő adat 1805-ből: Leposa András helységbeli Kováts. /Ev Akv./

Káslaci Bözsi /Bertók Lajosné Leposa Erzsébet/. Az előzők távoli rokona.

Káslaci Nani /Leposa Jánosné Czippán Anna/. Férje örökölt ragadványneve.

Káslaci Rozi /Leposa Jánosné Berke Rozália/. Férje örökölt ragadványneve.

Öreg Káslaci Sándor /Kislaki Sándor/. A II. világháború előtt változtatták Leposából Kislakivá nevüket.

Káslaci Sándor /Kislaki Sándor/. Az előző fia.

Kiskarnics Jóska /Karnics József/. A testi tulajdonságra vagy életkorra utaló Kis névelem hozzátapadt a valamikori ős családnévéhez.

Kiskarnics Jóskáné /Karnics Józsefné Király Erzsébet/. A férj apai ágon örökölt ragadvány- és becenevéből -né képzővel alakult ragadványnév.

Kiskarnicsék /Vörös Józsefné Karnics Margit/. Az anya egyedül neveli gyerekeit. Apai ágon öröklt ragadványnevén említik a családot.

Kiskirá Ernő /Király Ernő/. A Kiskarnics típushoz hasonló módon alakulhatott. A hagyomány szerint valamelyik ős kistermetü volt.

Kiskirá Juli /Lébár Péterné Lébár Julianna/. Az előbbihez hasonló módon keletkezhetett.

Kismiska Jancsi /Lébár János/. A testi tulajdonságra vagy életkorra utaló Kis névelem hozzátapadt a valamikori ős becenevéhez. A vései evangélikus gyülekezet matrikulájában a XIX. sz. elején több név is van, amelyben szerepel a Kis névelem. Kis Lébár Mihály, 1814: Kis Fazekas Anna, Kis Fazekas György, 1827: Kis Lébár József.

Kismiska Jancsiné /Lébár Jánosné László Erzsébet/. Az előző felesége. Nem vései születésü.

Kismiska Magda /Takács Lászlóné Lébár Magdolna/. Az előző lánya.

Kismiska Böske /Bertók Jánosné Lébár Erzsébet/. Apjától örökölte.

Kismiska Juli /Kálmán Györgyné Lébár Julianna/. Apjától örökölte.

Kismiska Jóska /Lébár József/. Apai ágon öröklődik.

Kismiska Ilonka /Lébár Józsefné Darab Ilona/. Az előző felesége. Nem vései születésű.

Kismiska Idus /Bertók Gyuláné Lébár Ida/. Az előzők lánya.

Kismiska Ferkó /Lébár Ferenc/. Apai ágon öröklődik a név.

Kispali Juli /Bertók Józsefné Katona Julianna/. A Kismiska típushoz hasonló módon alakulhatott. Férje ragadványnevén említik, mert nem vései születésű.

Kispali Lajos /Bertók Lajos/. Az előző fia.

Kispali Miklós /Bertók Miklós/. Az előző fia.

Kispali Mari /Bertók Ferencné Kurucz Mária/. Férje örökölt ragadványneve. Nem vései születésű.

Kispali Péterné /Bertók Péterné Balázs Margit/. Férje apai ágon örökölt ragadvány- és keresztnevéből -né képzővel alakult asszonynév. Nem vései születésű.

Kuzoli Kati /Takács Péterné Leposa Katalin/. Apai ágon örökölt ragadványnév. Egyesek szerint összefüggésbe hozható a kuszóri tisztségnévvel. A kuszóri feladata volt a vendégek meghívása a lakodalomba. Az esküvő előtt egy héttel és a lakodalom napjának reggelén is végigjárta a falut és hívta a vendégeket..

Markó Béla /Nagy Béla/. Apai ágon örökölt, ismeretlen indítékú ragadványnév.

Markó Bözsi /Lébár Béláné Nagy Erzsébet/. Az előző rokona.

Markó Örzse /Nagy Ferencné Antalics Erzsébet/. Férje örökölt ragadványneve. Nem vései születésű.

Üllés Bözsi /Németh Józsefné Kálmán Erzsébet/. Apai ágon örökölt, ismeretlen indítékú név.

Üllés Ilonka /Kálmán Józsefné Kálmán Ilona/. Az előbbi rokona.

Papacsi Jóska /Czippán József/. Ismeretlen indítékú név.

Ripiné /Kovács Imréné Virág Gizella/. Férje ismeretlen indítékú ragadványnevéből.

Tosa Eszti /Zab Istvánné Leposa Eszter/. Apai ágon örökölte, ismeretlen indítékú.

Tosa Ferkó /Leposa Ferenc/. Az előző testvére.

Tosa Béla /Leposa Béla/. Az előző fia.

Tosa Laci /Leposa László/. Az előző testvére.

Tosa Vilma /Varga Istvánné Leposa Vilma/. Az előzők rokona.

Trojna Jancsi /Pintér János/. Ismeretlen indítékú név.

E/ Az úgynevezett körülírásos forma

1. A férj ragadványneve, keresztneve és a „feleség" névkapcsolatból alakultak

a Kisur Jóska felesége /Bertók Józsefné Hada Vilma/.
a Kopasz felesége /Horváth Józsefné Jobbágy Margit/.
Nem vései születésű.
a Porosz Sanyi felesége /Kincses Sándorné Butor Erzsébet/.
Nem vései születésű.
a Lapi Jenő felesége /Karnics Jenőné Horváth Katalin/.
a Bálint Sanyi felesége /Pongrácz Sándorné Druzsin Mária/.
Nem vései születésű.
a Kisniska Ferkó felesége /Lébár Ferencné Szabó Margit/.
a Nyuzák Jóska felesége /Tóth Józsefné Török Erzsébet/.
Nem vései születésű.
a Fliszár Laci felesége /Bertók Lászlóné Jobbágy Anna/.
Nem vései születésű.

2. Ragadványnév, családnév és a „fia" utótagból állók

a Közi Kirá fia /Király László/.

3. A „gyerëk" előtagból, az örökölt ragadványnévből és a keresztnévből állók /ha megegyezik az apa ragadvány- és keresztneve a fiáéval/.

a gyerëk Ádán Jancsi /Bertók János/.
a gyerëk Markó Béla /Nagy Béla/.
a gyerëk Mátyás Béla /Lébár Béla/.
a gyerëk Ferenc Imre /Bertók Imre/.

Peti Pista:	Fősö Peti Pista
Petók Jóska:	Mónár Jóska
Vitéz Böske:	Kács Rózsi
Vörös Csicsa:	Toponári Pista

2. Az apa vagy az anya ragadványneve

Andor Jenő:	Kuti Jenő
Burunc Ilona:	Huszár Ilona
Futó Kondor Bözsi:	Futó Bözsi

3. Az apa ragadványneve vagy a feleség családneve

Szabó Pali Zoli:	Kozári Zoli

4. Az apa ragadványneve vagy a férj családneve

Káslaci Örzse:	Kócán Örzse néni

5. Az apa ragadványneve vagy férje ragadványneve

Bagó Böske:	Füstös Örzse néni
Baktér Bözse:	Üllés Bözsi
Cucek Jolán:	Nagybajszu Jolán
Csöndör Rozika:	Bálint Rozika

Gánica Naca:	Káslaci Nani
Henc Margit:	Szabó Pali Margit
Huszár Örzse:	Burunc Örzse
Kertész Julcsa:	Andor Julcsa
Kiskirá Juli:	Mátyás Juli
Kisniska Juli:	Miniszter urné
Kondor Margit:	Pista Pista Margit
Kondor Vilma:	Ádán Vilma
Peti Zsófi:	Dencsi Zsófi: Andor Zsófi
Tislér Zsófi:	Kondor Zsófi

6. Az apa ragadványneve vagy saját szerzett ragadványneve

Bornyucsinyáló Péter:	Bálint Péter
Borzók Rozi:	Tojáshizó Rozi
Burunc Jancsi:	Ródöző Jancsi
Ujci Farkó:	Réti Kisniska Farkó: Major Farkó
Ferenc Farkó:	Kéccar Farkó
Ferenc Gyura Jóska:	Úrés Jóska
Papnesi Jóska:	Maranyozó Jóska
Nivó Poroaz Jóska:	Kisbiró Jóska
Kisniska Farkó:	Pálinkás Farkó
Pétri Jancsi:	Andor Jancsi
Récés Jóska:	Utcsinyáló Jóska
Vadász Borzók:	Pillo Borzók
Küsö Káslaci Jancsi:	Vadkörtefa Jancsi
Zsiba Örzse:	Kis Örzse

7. A felesége családneve vagy saját ragadványneve

Kiré Laci: Szódás Laci

8. A férj ragadványnevei

Ferenc Ilonka: Nyiskötő Ilonka
Varga erdőné: Erdős Böske

9. Az apa, az anya és a saját ragadványnevét viseli

Poly Böske: Rakó Böske: Rumburger nema
Andor Csicsa Laci: Zsiba Laci: Kümüves Laci
Andor Kati: Bálint Kati: Hidi Cippán Jánosné

10. Saját, szerzett ragadványnevek

Kutásó Nándor: Bordás báró: Tiklopó Nándor
Mukucs kovács: Ambrusics kovács: Le kovács
Derzsó: Trojna Jancsi: Combai Jancsi
Nagy Takács Sándor: Vinta Sándor bácsi
Postás Gyuri: Fütyülő Gyuri

Tartalom

Bevezetés 3
A település ragadványnév-rendszerének sajátosságai . . 6
A ragadványnevek rendszerezése 11
A/ Főnévi eredetű ragadványnevek 12
I. Tulajdonnévből alakultak 12
1. Családnévből 12
2. Keresztnévi eredetű ragadványnevek 16
3. Becenévből alakultak 19
4. Keresztnév és becenévből alakultak 20
5. Földrajzi névből alakultak 21
II. Köznévből alakultak 22
1. Foglalkozásnév 22
2. Állatnevekből 26
3. Ételnévből 27
4. Növénynévből 27
5. Egyéb főnévi eredetű 28
B/ Melléknévi eredetű ragadványnevek 30
I. Testi vagy lelki tulajdonságot jelölők 30
II. Lakóhelyre utaló ragadványnevek 32
III. Egyéb melléknévi eredetű ragadványnevek . . . 35
C/ Mondatból rövidült és szavajárási ragadványnevek 37
D/ Szófajilag be nem sorolható vagy ismeretlen jelentésű szavakból keletkezett ragadványnevek 39
E/ Az úgynevezett körülírásos forma 44
Egy személy megnevezése két vagy több ragadványnévvel . 47